

Szabályzat az ésszerű erő alkalmazásáról/a biztonságos bánásmódról

Alapok

Iskolánk felelős a biztonságos környezet biztosításáért az egész iskolaközösség (tanulók és tanárok) számára, valamint a megfelelő magaviselet elősegítése és megőrzése iránt.

Az ésszerű erő alkalmazásával/ a biztonságos bánásmóddal kapcsolatos szabályzat és az eljárások a tanerő és a személyzet támogatásának céljából készült.

A jelen szabályzat és eljárásaink az alábbiak útmutatása alapján készültek:

Lélekgondozás az iskolákban: A pozitív magatartás elősegítése (2001)

Lélekgondozás az iskolákban: Gyermekvédelem: Etikai kódex az iskolai személyzetnek (1999/10) –

Oktatásügyi Minisztérium „Towards a Model Policy in Schools on the Use of Reasonable Force”, 2002. augusztus – az ésszerű erő alkalmazásáról

Az Oktatásügyi Minisztérium körlevele 1999/9 –

Az Oktatásügyi Minisztérium körlevele a tanulók jólétéről és védelméről 2003/13

Jogi keret

A jelen szabályzat az alábbi jogszabályok figyelembe vételével készült:

- A gyermekekkel kapcsolatos 1995. évi rendelet (Észak-Írország) – a gyermekek védelmére vonatkozó felelősség és kötelezettség/a kötelezettség teljesítése
- Az 1998. évi oktatási rendelet (Észak-Írország) (II. fejezet 4. cikkely (1) bekezdés)
- Az 1998. évi emberi jogokról szóló törvény – Az európai emberi jogi egyezmény 3. és 5. cikkelye
- Az 1978. évi törvény a munkahelyi egészségről és biztonságról (Észak-Írország)
- A 2003. évi oktatási törvény (Észak-Írország)

Célok

Az iskola szabályzatának és eljárásának céljai:

- Olyan tanulási környezet kialakítása, amelyben a fiatalok és a felnőttek biztonságban érzik magukat
- Az iskolaközösség minden tagjának védelme az erőszak ellen
- Az összes tanuló védelme a fizikai beavatkozás bármely olyan formája ellen, amely felesleges, nem megfelelő, túlzott vagy káros, valamint
- Útmutató készítése és megvalósítása a személyzet számára (tanárok és egyéb dolgozók), hogy tisztában legyenek azon körülményekkel, amelyekben ésszerű erőt alkalmazhatnak, valamint arról, hogyan használhatják erejüket.

Az ésszerű erő meghatározása

Az 1998. évi oktatási rendelet (Észak-Írország) (II. fejezet 4. cikkely (1) bekezdés) értelmében:

Az állami oktatási intézmény személyzetének tagja bármely tanulóval kapcsolatban alkalmazhat ésszerű erőt az iskolában. Az ilyen erő olyan körülmények között minősül ésszerűnek, ha megelőzi, hogy a tanuló elkövesse az alábbi cselekedeteket (vagy ezek folytatását), nevezetesen:

- Bűncselekmény
- Bármely személynek okozott sérülés vagy a tárgyak rongálása (beleértve a tanuló saját magának okozott kárát); illetve

- Olyan magatartást tanúsít, amely hátrányos az iskolai jó magaviselet és a fegyelem fenntartására nézve, illetve a tanulók között, függetlenül attól, hogy az adott viselkedést a tanítás alatt vagy azon kívül tanúsítja.

Ezen jogszabályi keret alapján az „ésszerű erő” meghatározása:

Annak megakadályozásához szükséges minimális erő, hogy a tanuló fizikailag károsítsa önmagát vagy másokat, illetve súlyos kárt okozzon a tárgyakban; alkalmazása azonban az összes érintett méltóságának megőrzésével történik.

Meg kell fontolni a következőket:

- Tervezett beavatkozás, amely során a személyzet szükség esetén előre megtervezett stratégiákat alkalmaz a kockázatértékelés és a nyilvántartások alapján
- Az erő /beavatkozás sürgősségi vagy előre nem tervezett alkalmazása, amely az előre nem látható eseményekre – pl. a tanulók verekedésére – adott válasz.

Gyakorlatok

Megelőző stratégiák

Az iskola aktívan támogatja a pozitív magaviselet kialakításának és fenntartásának stratégiáit, csökkentve ezáltal a fizikai beavatkozás bármely alkalmazásának szükségességét, a sürgősségi helyzeteket kivéve.

A konfliktusok/összeütközések vagy az agresszió kezelésének céljából a helytelen viselkedést megelőző stratégiákat az iskola „A viselkedés szabályozásával kapcsolatos szabályzata” tartalmazza.

Kockázatértékelés

A kockázatértékelés olyan stratégia, amellyel megelőzhető a helyzet szükségtelen elfajulása. Általánosan alkalmazott gyakorlat olyan tanulók vagy kisebb tanulói csoportok kezelésére, amelyek köztudottan zavaró vagy aggasztó magatartást tanúsítanak.

A személyzet megfelelő tervezéséhez kizárólag kockázatot jelentő tanulók esetében alkalmazzák a kockázatértékelést.

A kockázatértékelés két szempontja: (a) a környezettel kapcsolatos kockázatértékelés (b) egyéni kockázatértékelés.

Szerepek és felelősségi körök

Ésszerű erőt/biztonságos bánásmódot alkalmazhat a személyzet bármely tagja, akit az igazgató felhatalmazott, hogy törvényes ellenőrzést vagy felügyeletet, pl. a tanárok, a tantermi felelősök, a felügyelők.

Eljárások

A személyzet tagjainak kell döntést hozniuk arról, hogy az ésszerű erő használatával, önmagának veszélyeztetésével beavatkozik, vagy visszahúzódik, és kollégáit, illetve a többi tanulót teszi ki potenciális veszélynek. Mindig lesz személyi elem ezen döntésekben. Azonban ésszerűen elvárható a személyzet tagjaitól, hogy valamennyi kockázatot vállaljon, ha vészhelyzet áll fenn, és a beavatkozás jó eséllyel lehet hatékony.

A személyzetnek azonban nem szabad veszélynek kitennie magát pusztán a vagyontárgyak védelme érdekében.

Ésszerű erőt/biztonságos bánásmódot alkalmazhatnak a tanárok vagy az arra felhatalmazással rendelkező személyek az iskola területén vagy más helyeken, pl. a tanulók felügyelete a buszmegállóknak, illetve az iskolán kívüli programok alkalmával, pl. sporteseményeken vagy oktatási célú kirándulásokon.

Az ésszerű erőt korlátozni kell a sürgősségi helyzetekre, és csak végső esetben kerülhet sor alkalmazására, ha a többi stratégiai lehetőséget már kimerítették, valamint:

- Cselekvés szükséges az önvédelem érdekében, vagy ha más tanulók vagy személyek sérülésének kockázata áll fenn.
- Egyre nagyobb más tanulók vagy személyek sérülésének kockázata, illetve jelentős kártettek a vagyontárgyakban.
- A tanuló úgy viselkedik, amely ellentmond a szabályzatnak, illetve sérti a fegyelmet.

Az ésszerű erő formái

Ha más viselkedés-szabályzó stratégiák kudarcot vallanak, a személyzetnek egy megbízható tanulót kell segítségért küldeni, és a lehető legkisebb beavatkozást kell használnia tanuló nemétől, életkorától, a fizikumától, egészségi állapotától és speciális szükségleteitől függően. Oly módon kell alkalmazni, amely megőrzi az összes érintett fél méltóságát. Minden esetben szelíd és kimért közeledés szükséges. Az erőt az adott tanulónak megfelelően kell beállítani, valamint összhangban kell lennie az iskola által meghatározott stratégiákkal és az alábbi eljárásokkal, amelyeket mindig be kell tartani:

- Meg kell kérni a tanulót a helytelen viselkedés felfüggesztésére.
- Meg kell kérni a tanulót, hogy viselkedjen elfogadhatóan, világosan fel kell vázolni előtte a kívánt viselkedést
- Közölni kell a tanulóval, hogy fizikai beavatkozásra kerül sor, ha továbbra is helytelenül viselkedik
- Be kell avatkozni a megfelelő módon

Ha a tanár, az osztálytermi felügyelő vagy a felügyelő asszisztens veszélyeztetve érzi magát, segítséget kell kérnie a személyzet egyik tagjától.

Az iskola által alkalmazott, ésszerű erő lehetséges formái az egyese körülményektől függenek, és tartalmazhatják az alábbiakat:

- A verekedő vagy verekedni készülő tanulók elkülönítése
- A tanuló útjának elállása
- Kabát vagy táskák fogva tartása
- Menekülési technikák (pl. ha a személyzet tagját egy tanuló megfogta)
- A tanuló vezetése a karjánál fogva
- A tanuló őrzése úgy, hogy a személyzet tagja összefogja a tanuló könyökének hátsó részét

Egészség és biztonság

Az ésszerű erő/fizikai beavatkozás/korlátozás/biztonságos bánásmód alkalmazása esetén mindig figyelembe kell venni a tanuló egészségi állapotát és biztonságát.

A fizikai beavatkozások minimális erőt tartalmazhatnak, amely szükséges a helyzet megoldásához és a tanuló lecsillapításához.

Az erő alkalmazásának korlátozása

A törvény szigorúan tiltja a testi fenyegetés érdekében alkalmazott erő kifejtést.

A büntetés, illetve a fájdalom, sérülés vagy megalázás szándékos előidézésének céljára használt erő ellentétben áll a Gyermekvédelmi szabályzattal. A személyzet soha nem viselkedhet oly módon, hogy azzal várhatóan fájdalmat okoz, például a következőképpen:

- A tanuló nyakának körbefogása
- Olyan fogó használata, amely akadályozhatja a légzést

- Rúgás, taposás vagy ütés, illetve bármely eszköz használata
- A végtagok feszítése az ízületek ellenében
- Gáncsolás
- A tanuló tartása vagy húzása a hajánál fogva való
- A tanulónak a talajjal szemben, fejjel lefelé való tartása

A személyzetnek nem érintheti vagy tarthatja a tanulót oly módon, amely bármilyen szempontból illetlennek minősülhet.

Nyilvántartások vezetése

Fel kell jegyezni minden olyan esetet, ahol ésszerű erő alkalmazására került sor. Az iskola (igazgató) pontos és naprakész nyilvántartást vezet az ilyen jellegű esetekről.

Az esetet követően a személyzet érintett tagjának azonnal értesítenie kell az igazgatót vagy a vezetőség tagját, és írásos beszámolót kell készítenie.

Az igazgatótanács elnöke és az igazgató évente felülvizsgálja az esetenaplóban rögzített beírásokat. Az esetekről készült nyilvántartást a tanuló 21 éves koráig meg kell őrizni. Ha a tanuló az iskola befejezésekor elmúlt 18 éves, a nyilvántartást az iskola befejezését követően 3 évig meg kell őrizni. A tanuló személyi adatait mindig bizalmasan kell kezelni.

A tanuló véleményét is minél hamarabb, lehetőleg még aznap fel kell jegyezni.

Kapcsolatfelvétel a szülőkkel

A lehető leghamarabb fel kell venni a kapcsolatot a szülőkkel/nevelőkkel, és el kell magyarázni nekik a történetet (szükség esetén tolmáccsal). Ezt is nyilván kell tartani.

A szülőktől származó panasz kezelése az iskola panaszkezelési szabályzatának/eljárásának megfelelően történik (lásd alább).

Panaszok

Ha az iskolában olyan eset történik, amely során egy tanár ésszerű erőt/korlátozást alkalmaz, az esetre érvényes eljárást kell követni. Ez tartalmazza a szülők/nevelők értesítését a fent leírtak szerint.

Bármely, a személyzet tagja ellen irányuló panasz kezelése az iskola Panaszkezelési szabályzatának/eljárásának, valamint a gyermekvédelmi szabályoknak megfelelően történik.

A fizikai erőszaknak vagy veszélynek kitett személyzet szükség szerint támogatást kap, és megtesznek mindent a támadó ellen.

Az ésszerű erő kizárólag kivételes esetekben vagy sürgősségi helyzetben alkalmazható, ha a tanuló a megítélés szerint nem képes önkontrollt gyakorolni, valamint magatartása veszélyt jelent másokra nézve. A személyzet tagja nem avatkozhat be mások segítségével, ha sérülés vagy életveszély kockázata áll fenn.